

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia
PIAŢA LIBERTĂŢII BRĂSOV
Telefon 226
Abonament anual 360 lei
Pentru străinătate 800 lei
Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată în 1888 de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuţi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

Alegerile comunale la Cameră.

Declaraţia partidelor Opoziţiei-unite

Bucureşti, 1 Martie 1926

În şedinţa de astăzi a Camerei d-l I. Mihalache a dat citire armătoarei declaraţiunii în numele blocului partidelor din opoziţie:

Guvernul d-lui Brătianu, instalat la cârma ţării, prin violentarea voinţei naţionale şi răzimat în tot decursul guvernării pe regimul sărăcii de esediu, a condus treburile obşteşti după bunul său plac.

Rezultatele activităţii sale pe toate terenurile vieţii publice, neturburată prin nimic şi de nimic, au fost de aşa natură încât astăzi, toate straturile producătoare şi muncitoare îi sunt ostile.

Ori de câte ori a încercat să se prezinte alegătorilor şi ori unde aceştia au putut să-şi exprime voinţa lor, cu toate violenţele şi folsurile electorale dovedite, guvernul liberal a fost succesiv respins.

După înfrângerile suferite la diferite alegeri parţiale, guvernul a fost lovit puternic, cu prilejul alegerilor agricole, din August trecut.

Agricultorii, dela cei mici până la cei mari, proprietarii ai solului ţării, au osândit atunci indiscutabil politica guvernului. Ei au respins metodele de administrare a ţării prin agenţi politici şi jandarmi: au respins politica economică a guvernului, care a lovit în izvoarele de producţie ale ţării; ei au respins în fine politica financiară a guvernului, condusă, fără bucurie şi având drept rezultat paralizarea vieţii economice, (aplauze puternice).

Falsurile listelor electorale.

Dacă guvernul or fi fost călăuzit de interesele ţării şi n-ar fi fost preocupat exclusiv de asigurarea dominaţiunii partidului liberal şi de extensiunea forţei grupului bancar, pe care se rezină, ei ar fi trebuit să tragă concluziunile politice din dezastrul dela alegerile din August, (aplauze puternice).

În loc de aceasta, guvernul păstrând puterea a anunţat încă dela începutul toamnei că va prezida alegerile comunale.

În acest scop el a procedat la formarea listelor electorale pe care le-a falsificat, sustrăgând dreptul de vot la două treimi din alegători. Cu toată această manevră pregătitoare, descoperită de deputaţii opoziţiei unite la timpul său în parlament şi în presă, guvernul a amânat luni de zile convocarea alegerilor comunale şi judeţene, lăsând să se înţeleagă că a renunţat de a le mai face.

În ultimul moment, prin surprindere şi fixând termenul cel mai scurt, guvernul a convocat colegiile comunale rurale şi urbane, fără să ţină seama că

trebuiau să fie alese aproape 10.000 de consilii comunale, pe temelul unei legi nouă, complicată şi necunoscută.

Caracterul politic al alegerilor comunale

După alegeri, cărora guvernul le-a dat el însuşi caracter politic, tot el încearcă a mistifica rezultatele şi a întuneca semnificaţia lor politică, limpede şi precisă.

El se serveşte în acest scop de o statistică intenţionat falsificată pentru a da aparenţa că populaţia rurală ar fi votat listele liberale, — fără să-şi dea seama de ridicolul unei asemenea afirmaţiuni. (aplauze prelungite).

Statistica falsificată a guvernului cuprinde în primul rând peste jumătate din numărul comunelor rurale, în care nu s'a dat luptă, pentru simplul motiv, că în special, în Basarabia, Bucovina, Banat şi Ardeal partidul liberal se găsea în imposibilitatea de a prezenta liste şi astfel au fost proclamate alese, unicele liste, cu adevărat cetăţeneşti, cuprinzând elemente din organizaţiile locale ale partidelor de opoziţie. Este o îndrăzneală cinică din partea guvernului de a eticheta aceste liste cu titulatura de liberale. (aplauze furtive).

În ce priveşte restul comunelor rurale, unde s'a dat lupta între mai multe liste, aceasta s'a dat în mare parte pe temelul rivalităţilor locale şi nu de partid, iar acolo, unde lupta a avut caracterul politic, a învins opoziţia afară de cazul când rezultatele obţinute nu sunt oglinda reală a voinţei masselor ţărăneşti din cauza sistemelor de falsificare utilizate de guvern. (aplauze îndelungate).

Înainte de toate, alegerile s'au făcut pe ba-

za unor liste electorale false, din care fuseseră şterşi aproape toţi conducătorii organizaţiilor locale ale partidelor de opoziţie. (aplauze frenetice).

În al doilea loc un mare număr de liste ale opoziţiei au fost anulate sub diferite pretexte sau din cauza că datorită sistemului de manipulare, a două rânduri de liste electorale, una afişată la Primărie şi cealaltă trimisă la judecătorie, mulţi candidaţi sau propunători au fost eliminaţi ca nefiind alegători şi listele au fost în ultimul ceas anulate.

Voci Aşa e! Aşa e!

Fraude, presiuni şi violenţe.

În al treilea loc, prezidarea alegerilor de către agenţii politici ai guvernului, a dat naştere la fraude înmulţomente (inceperea alegerii la orele 5 în loc de ore 8 dim., alungarea deli gaţilor şi asistenţilor, arestarea reprezentanţilor opoziţiei etc. etc.) şi s'a făcut într-o atmosferă de presiuni violente, care au mers până la omoruri.

Voci: Asasini! Asasini!

Cu toate acestea dacă mai trebuie încă dată dovada, după dezastrul guvernului la alegerile agricole, că masele rurale resping acest guvern, alegerile actuale din comunele rurale, au făcut încă odată în mod indiscutabil această dovadă.

Dacă populaţia rurală pronunţase încă cu şase luni în urmă sentinţa ei împotriva guvernului populaţia urbană a avut pentru prima oară prilejul să-şi spună cuvântul în masă.

Contrar aşteptărilor guvernului, cu toate fraudele şi presiunile electorale, populaţia urbană a rostit şi ea orându ei defnitiivă împotriva guvernului d-lui Brătianu.

Într'adevăr guvernul a fost înfrânt:

- În toate capitalele provinciilor istorice: Bucureşti, Iaşi, Craiova, Chişinău, Cluj, Oradea-Mare, Timişoara şi Cernăuţi.
- În cele trei porturi: Galaţi, Brăila, Constanţa;
- În toate municipiile;
- Aproape în toate capitalele de jude.

În special, într-o provincie cu atâta importanţă în viaţa de Stat ca, Basarabia, opoziţia a biruit în toate oraşele şi târgurile fără excepţie; guvernul nu s'a putut impune decât la Tatar-Banar.

Însemnătatea politică a acestei înfrângeri nu poate scăpa nimănui.

După sate, oraşele se ridică ca un singur om contra guvernului.

Guvernul a făcut această consultare electorală, aşteptând ca populaţia oraşenească să dea un semn de aprobare, în special politiciii sale economice şi finan-

ciare cu intenţia de a încerca să-şi prelungească guvernarea. Rezultatul alegerilor dovedeşte fără putinţă de contradicere, că oraşele astăzi, ca şi satele totdeauna, sunt împotriva politicii economice şi financiare a guvernului, care a dus la sărăcirea tuturor pătrilor producătoare şi muncitoare neurmând alt ceva decât consolidarea unei coterii bancare.

Oraşele ca şi satele, au ros-

tit în acelaşi timp sentinţa lor împotriva întregului sistem de guvernare, care ameninţă cu dezastru gata internă şi cu nesiguranţa externă.

În faţa acestei situaţii, opoziţia unită, interpretând exact voinţa naţională, cere guvernului să demisionese imediat pentru a scuti ţara de frământări periculoase şi a face cu putinţă intrarea în viaţa constituţională normală.

Declaraţia d-lui Iuliu Maniu făcută Duminică la întrunirea dela „Dacia“.

Bucureşti, 1 Martie. O importantă întrunire a avut loc Duminică în sala Dacia, cu care prilej fruntaşii Blocului Opoziţiei Unite au trecut în revistă rezultatele strălucite ale alegerilor comunale, exprimând cetăţenilor Capitala mulţumită pentru victoria câştigată în inima ţării.

Au luat cuvântul rând pe rând d-nii I. Mihalache, Grigorescu, Cristescu, C. Simionescu, Dem. Dobrescu, P. Ioanţescu, d-na Ianculescu-Reus, Al. Valda-Voievod şi D. R. Ioanţescu.

Ultimul orator a fost d-l I. Maniu, care a spus în rezumat următoarele:

Cuvântarea d-lui Maniu.

După marea zi a învingerii, nu vă mulţumesc pentru că vă dat voturile unde trebuia ei fiindcă prin ea văşi impliniţi datorile de a curăţi gospodăria ţării de insectele parazitare.

V-aţi implinit datorile faţă de voi şi de oraşul vostru. După ce provinciile singurate şi-au făcut datorile pentru închegarea naşiei într'un singur stat, noi de mult am spus, că soarele culturii şi politicii pentru toţi românii răsare la Bucureşti. Azi la Bucureşti, este inima ţării.

Liberalii spun între ei: ţara ne-a înfrânt, Capitala ne-a zdrobit.

Puterea cui va rezidă în faptul că nu disperezi când primeşti o lovitură şi nu devii ludul când biruileşti.

După înfrângerea suferită, guvernul trebuia să plece, dar el încearcă nouă lovitură în avuţia ţării, acum în ultimele zile. După ce a pierdut lupta economică prin falimentele politicii d-lui Vintilă Brătianu, după ce a pierdut lupta socială prin înfrângerea în alegerile agricole, fiindcă n'au putut să împartă pământul cu dreptate, după ce-au pierdut lupta organizării administrative prin înfrângerea în alegerile comunale, au pierdut şi legăturile cu străinătatea, stricându-ne prietenii şi reputaţia ţării.

Ei nu procedează ca armatele civilizate, care se retrag şi în chee pace, când sunt înfrânte, ci ca triburile sălbătice, care se ascund şi rămân la sanjuri şi în tranşee şi după ce-au pierdut lupta, continuă să mai ucidă om cu om din trupele care vin cuceritoare la asalt. Pitulaşi în tranşeele lor bancare şi a şan-

jurile lor financiare şi comerciale, continuă să prade şi să facă pegubă încă în avuţia ţării şi în cetăţile cetăţenilor.

Nu putem admite, ca după două voturi de condamnare a regimului liberal, tot ei să majoreze prin membrii lor de drept consiliile comunale alese liber de cetăţeni. Noi vom înlătura acest sistem păcătos şi ilegal şi vom face ca voinţa cetăţenească singură să hotărască conducătorii.

Am toată mădejea şi încrederea, că forţele mădrei noastre neajuni nu se vor mărgini la această recentă biruinţă dela alegerile comunale, ci o vor desăvârşi biruind tot aşa de frumos, de strălucit, şi în alegerile generale, ca să se asigure ţării conducerea înțeleaptă şi dărză, de care are nevoie şi de care e însetată, după jalnica experienţă făcută cu liberalii.

Moţiunea.

De încheiere dl general Videscu a propus următoarea moţiune, care a fost primită unanim:

„Cetăţenii întruniţi în capitală la 28 Februarie 1926, — mulţumind alegătorilor, care s'au purtat vitejeşte, — constată înfrângerea completă a guvernului liberal în alegerile comunale, ca urmare firească şi dreaptă a impopularităţii fără pereche în istoria politică a ţărilor constituţionale şi cer, în baza acestei hotărâte manifestări a voinţei naţionale, retragerea lui imediată“.

Constituirea consiliilor comunale pentru municipiile, ale căror alegeri sunt contestate, a fost amânată pentru ziua de 14 Martie. Pentru celelalte, data constituirii rămâne tot ziua de 7 Martie.

Pentru comunele urbane şi rurale data instalării rămâne cea fixată de prefectii de judeţe şi anume între 4—7 Martie.

Numele consilierilor de drept ai municipiilor şi comunelor urbane reşedinţe de judeţe va apare în „Monitorul Oficial“ de azi.

Loturile functionarilor din Brasov vandute

De câteva zile circulă prin Braşov ştiri de o nouă afacere de expropriere, care atinge grav interesele funcţionarilor din Braşov. Cu privire la acest avon corespondentul ziarului „Dimineaţa” din Braşov află următoarele amănunte:

Funcţionarii din localitate au primit o nouă lovitură din partea guvernului. După ce au fost clasificaţi în categoria II a de salarizare, adică făcuşi egali cu funcţionarii din micile oraşele unde viaţa este cu 40 la sută mai eficientă, acum printr-o altă simplă rezoluţie ministerială li s'au luat dreptul la improprietărire cu locuri de case.

Afel unica speranţă, pe care cea mai mare parte dintre funcţionarii s'au bazat pentru viitorul familiilor lor, a fost spulberată şi ea printr-o rezoluţie cinică în favoarea unui proiect.

Vinderea terenurilor destinate funcţionarilor

Iată cum s'a produs lovitura tocmai în sfârşitul improprietăririlor:

Comisia de ocol expropriase în vederea improprietăririi funcţionarilor, mai multe terenuri din împrejurimile suburbiilor Dârste şi Noua şi un mare teren pe drumul Sâmpetruului. Se lusesse terenuri în aceste locuri chiar dela micii agricultori cari nu cădeau în categoria exproprieţilor, dându-li-se în schimb de către consilieratul agricol terenuri arabile de aceeaşi calitate dintr-o moşie expropiată la epropierea gării Bartolomeu, numai pentru a satisface cererile de improprietărire ale funcţionarilor şi militarilor.

Terenurile dela Dârste şi Noua au şi fost transformate în parcele şi peste două săptămâni urma să se facă primele improprietăririi cu cel înscris pe tabloul I şi II. În acest scop consilieratul agricol îndeplătise toate formalităţile iar asupra exproprieţilor operate de comisia de ocol pentru nevoile funcţionarilor, atât comisia judeţeană cât şi comitetul agrar se pronunţaseră de mult, confirmând deciziunile primei instanţe.

Nimeni nu putea bănui că o revenire asupra acestor exproprieţi este posibilă şi că un ministru va îndrăzni să comită un abuz aşa de grav, revenind asupra hotărârii ultimului for, a comitetului agrar, recunoscut ca o instanţă egală cu Casa în materie agrară.

Şi totuşi abuzul pe care nimeni nu putea să şi-l imagineze s'a produs. Acum câteva zile la Braşov s'a primit o rezoluţie scrisă personal de ministrul agriculturii, d. Al. Constantinescu prin care 16 jugăre expropriate şi parcele pentru funcţionarii şi militari sunt vândute cu suma ridicolă de 4000 lei jugăru, unui anume Rosner.

Cu valoarea unui lot, căci 4000 lei se fixează preţul unei parcele, s'a vândut unui proiect un jugăr de pământ de primă calitate, a cărui valoare minimă este de o sută mii lei.

În baza acestei scandalose rezoluţii, avocatul statului din Braşov a şi primit instrucţiuni să încheie contractul de vânzare cu Rosner.

În urma acestei vânzări, consilieratul agricol a fost nevoit să cedeze vechilor proprietari toate celelalte terenuri expropriate dela micii agricultori dela Dârste şi Noua, cărora li se dăduse în schimb terenuri în apropierea gării Bartolomei. Era firesc ca în urma intervenţiei vânzării subite micii proprietari cari îşi sacrificaseră unicile proprietăţi de unu şi de două jugăre în schimbul unor terenuri

cari se aflau la distanţe enorme de gospodăriile lor să intre în posesia vechitului pământ. Ar fi fost o dublă nedreptate dacă în urma vânzării abuzive făcute de ministrul agriculturii aceşti mici proprietari n'ar fi revenit la vechea lor situaţie.

Astfel cele 40 jugăre dela Dârste şi Noua luase dela micii proprietari pentru loturi de case pe seama funcţionarilor au fost din nou transformate în terenuri arabile în urma vânzării intervenite între ministerul agriculturii şi Rosner.

Situaţia funcţionarilor înscrisi pentru improprietărire

Situaţia funcţionarilor şi a militarilor înscrisi pe tablourile de improprietărire este următoarea: din peste 3000 ale celor cereri de improprietărire au fost aprobate abia vor putea fi improprietăriţi 1000.

Intervenind vânzarea între ministerul agriculturii şi Rosner, funcţionarii au pierdut 10 jugăre apol indirect 40 jugăre cari au intrat în posesia foştilor proprietari.

S'au mai luat apol tot din terenurile destinate improprietăririi funcţionarilor 50 jugăre pentru înfiinţarea fabricii de avioane.

În total funcţionarii au pierdut 106 jugăre nemul rămânând pentru nevoile lor decât un număr infim de parcele reduse la 100 şi 200 metri, situate pe terenurile cele mai proaste dela periferiile oraşului.

Reducerea taxelor de export la cereale. În ce priveşte taxele de export la cereale şi derivate, delegaţia economică a hotărât să fie reduse după cum urmează:

- Grâu: la 15 mii lei vagonul de la 30 mii lei.
- Orz: la 10 mii lei vagonul dela 12 mii lei.
- Rapiţă: la 15 mii lei vagonul dela 30 mii lei.
- Secară: la 10 mii lei vagonul.
- Fâină albă: la 15 mii lei vagonul dela 30 mii lei.
- Taxa făinii negre a rămas acelaşi.
- Tărâţele: la 2 mii lei vagonul de la 4 mii lei.
- Pastele făinoase: la 10 mii de lei vagonul dela 15 mii de lei.

Ziarul „America” condamnat la 75,000 dolari despăgubiri pentru părtăzile pro-topop Podea

„Cărtea cu jurăţi din Young Ston (America) a judecat acum câteva zile un proces românesc care a produs în lumea americană o lamentabilă impresie prin desvăluirea unor moravuri ale politicianismului românesc. Procesul a fost intentat de protopopul Podea, ziarului „America” pentru calomnie şi s'a sfârşit prin condamnarea ziarului la 75,000 dolari (15 milioane lei) despăgubiri ca daune morale şi materiale.

Procesul a avut un substrat politic şi faptele cari l-au provocat sunt următoarele:

Protopopul Podea reîntorcându-se din America acum doi ani a desvăluit prin ziare fapte infamante comise de nişte preoţi români în America, cerând măsuri de îndreptare Consistorului dela Sibiu.

În urma acestor destăinuri relaţiile dintre Consistor şi protopopul Podeanu numai că s'au înrăutăţit dar împotriva d sale s'au deslănţuit o mare campanie urmată de o serie de măsuri represive.

După un an de şedere la Braşov în care timp i s'a confiscat până şi biblioteca, protopopul Podea a cerut paşaport pentru a se reîntoarce în America. Înainte de plecare dsa s'a prezentat Consistorului cerând o parohie românească în America. Cererea a fost respinsă şi atunci dl Podea a intervenit pentru a fi excomunicat din cler spre a putea ocupa o profesune liberă, cerere care de asemenea a fost refuzată de Consistor.

Pornind spre America, în drum a fost întors la Bucureşti dela Timişoara de către poliţie, după ce i se autorizase plecarea în America şi în acest scop protopopul Podea îşi cumpărase bilet pe tot parcursul până la New York Numai după stăruitoare intervenţi făcute de fruntaşii partidului naţional dl Podea şi a putut continua drumul spre noul continent.

După părăsirea ţării campania împotriva protopopului Podea a continuat în America, acuzat fiind că este eretic şi bolşevic.

Exasperat de această prigoană cel acuzat de bolşevism s'a adresat justiţiei americane care i a dat câştig de cauză.

Procesul desigur n'ar fi interesat pe nimeni dacă el ar fi

rămas în cadrul unui simplu incident între un preot şi un ziar. Ori în cursul desbaterilor s'a scos la iveală pe lângă alte fapte că Legăţia română intervenise la autorităţile americane ca protopopul Podea să nu fie primit pe pământul Americii, în intervenţie care a rămas zădărnica şi care precizată în faţa instanţelor a produs o impresie lamentabilă printre americanii neobişnuţi cu astfel de moravuri.

O prostie, căci nu poate fi caracterizată altfel care a avut ca consecinţă, întâi un proces de calomnie în faţa instanţelor americane fapt care desigur nu se petrece în America apoi o condamnare şi în sfârşit cea mai gravă consecinţă impresia urată lăsată în lumea americană.

O faptă onorabilă

Ni se scrie:

În seara zilei de 6 Februarie c'evit cl. VII. dela Liceul „Andrei Şaguna, au dat un festival artistic cultural în Bellavii săcuză din Treţacaane. La început dl profesor Baboie, a expus scopul venirii lor, salutând valoarea compoziţiei de tot ce a de frumete în Bellavii şi din satele vecine, poporul fiind reţinut scasă de amăla stăruita de ogeşă politică din aşan, fântână de către o autoritate în privinţa alegerilor comuniste. Posorul din Bellavii, se ştie că la orice manifestare culturală umplea sala sa clasice de stat prin educaţia culturală et căminul cultural de aici.

Scoala noastră elevi s'au achitat de datorie prin corăile şi producţiunile teatrale executate cu înaltă precizie şi perfecţie. Au cântăcit Săcuzii noştri că Românii s'au cultura şi artă proprie, au admirat-o şi au aprobat suntele d'nei Baboie că: noi Românii, trebuie să arătem minoritarilor cultura noastră, ca să ne cunoaştem...”

Era noroi mare pe drumuri, ceaţă, lipsa de comunicaţie dar, el au venit la noi şi noi i-am primit omeneşte, înţelegându-le gânduri şi jefra.

Primăria comunei Bellavii şi Arhiepiscopul cultural Bellavii a oferit o cină la ora 12 nopţes, unde inimile s'au înălţat... Preşedintele căminului cultural le-a vorbit mesonilor despre necesitatea idealului în viaţă, marea culturală în sate, emoţionat până la lacrimi a arătat că, raportul ce trebuie să-l facă la centru nu va mai căi acela

care a înflătat toate faptele de cultură în România; adău prietelui Carol căruî nume l a sădit în minte de 5 ani, în mintea conşilor de-naţionalizaţilor Români Belteni.

A vorbit căpitanul de rez. Micăniţă, bucovinean, despre omniunile de acolo, şi parca stăruit când îşi reamintea despre manifestările lor studenţeşti la Cernăuţi, cari începau cu „Pe al nostru steag”. Preotul reformat a spus că prin cultura se înfrăţesc naţionalităţile şi a arătat adăucă mulţumire că se găseşte între copii cari mâine vor avea de muncă într'adevăr pe ogorul iubitet patrii.

Dl profesor Baboie a răspuns tuturor vorbind şi ungureşte, mulţumind de primirea făcută şi făgăduind soisman că vor mai veni.

În toate împrejurările, în timpul şederii aici a taburilor mustrilor, a observat o discerşă lăud bijă ce ce a atras atenţia (mai a ce a discerşat) asupra educţiei ce se face în liceul bătrân din Braşov.

După făgăduială, îi dorim, la vară să i vedem iarăşi între noi şi prietre toate satele din săcuzime căci ce pot face ei, nu pot face vrafierile de fânci şi cărăii politice cari năpădesc satele.

Onoare lor!

Societatea „Junilor Roşiori”.

Convocare.

Societatea „Junilor Roşiori” din Braşov, în conformitate cu § 13 din statute îşi va ţinea adunarea generală ordinară Duminică la 14 Martie orele 2 p. m. în localul societăţii „Lumina” din Prund, cu următoarea ordine de zi:

1. Raportul general.
2. Raportul casterului.
3. Raportul comisiei examinatoare emisă de adunarea generală şi votarea bugetului pe an. 1926.
4. Alegerea şergilor pentru Paşti.

Tot pe această cale face cunoscut membrilor ca să la parte la parastasul în amintirea membrilor răpasaţi al Societăţii, care se va ţinea în biserica Sf. Nicolae din Prund tot în acelaşi zi. Întrunirea la orele 9 a. m. în localul Societăţii de unde vom pleca în corpore. — Comitetul.

Ceţi şi răspândiţi: „Gazeta Transilvaniei” cel mai vechi ziar românesc

FOILETONUL „GAZETEI TRANSILVÂNIEI”

Extinderea Universitară la Braşov.

Monumentele de artă rom. în Transilvania

Conferinţa d-lui prof. univ. C. Petrescu.

Tâsărul profesor univ. ardelean îşi lasăpe interesantele expuneri arătând că suntem încă în faşe cu privire la istoria artei româneşti. În Ardeal nu avem nici măcar o broşură asupra artei româneşti de aici. Motivele sunt multiple: Ca confesiune, poporul rom. a fost numai tolerat şi politiceşte prigonit. Sinodul dela Buda din a. 1279 interzice românilor să ridice biserici. Până şi după revoluţie românii nu aveau voie să zidească biserici de piatră. Apoi românii nu aveau voie să intre în bresle; la acestea se mai adaugă şi sarcina generală, cari toate au împiedecat mult dezvoltarea artei româneşti în Ardeal. O bună înţelegere au avut totuşi legăturile d'atre biserice din principate şi cea din Ardeal.

Bisericele vechi româneşti sunt din lemn. Fărăte bisericele româneşti de piatră ne pot fi comparate cu cele din sirenjăutatea

apuseană. Totuşi stilul acela este caracteristic şi deosebit, este bizantin. Biserica S. Nicolae din Braşov d. p. are în interior stil bizantin, iar pe din afară stil gotic. Astfel arta arhitectonică ardeleană formează o trecere dela arta bizantină la arta apuseană Şi catedrala din Sibiu are la bază arta bizantină, dar turnurile ei sunt mai mult apuseane.

Bisericele de lemn sunt făcute de ţărâni români. Un savant străin este de părere, că ele fac trec cu mult, ca frumuseţe artistică, pe cele din Suedia şi Norvegia. Savanţii ugeri constată, că bisericele româneşti au un caracter de stil aparte. Unul din aceştia este chiar de părere, că monumentele de artă, româneşti, vor deschide un capitol nou în artă. Alt savant spune că românii sunt de învidiat pentru a ta lor. Ce priveşte picturile din biserici, a existat în secolul al XVIII o şcoală picturală

în Ardeal, bizantină. Biserica din Repaş d. p. este foarte veche. Bisericele de lemn cele mai vechi sunt de 300 de ani.

Curat naţionale sunt bisericele de lemn şi pictura lor.

În stil baroc sunt construite de piatră bisericele din Blaj şi din Oradea-Mare.

A doua parte a conferinţei a constituit o prezentare şi explicarea unor tablouri primare: picturi, ce reprezenta diverse biserici româneşti, picturi bisericeşti, o splendidă carte sfântă, etc., a căror interpretare a avut d'noi es deschisă publicului auditor cu frumose şi foarte puţin cunoscut capitol de cunoştinţe preţioase.

Expunerile conferenţiarului, care a fost călduros felicitat, sunt cu atât mai apreciate, cu cât subiectul tratat era mai dificil şi aceasta din cauza motivelor arătate la partea introductivă a interesantei conferenţe.

I. Al. B. Lomoy.

Reprezentarea „Slutului”

Lopez, unul din marii autori ai Sfantului a creat prin comedia „Slutul” o piesă din cele mai interesante, arătând cum un om urât, dar muncitor şi inteligent poate să ajungă nu numai la bunăstare materială, ci

să şi cucerească inimile femeilor şi anume stăi a celor capricioase, curioase şi victioase-cât şi a celor cinste şi cu suflet curat, punând în umbră clipe bărbăşti frumoşi şi mult mai timeri.

Ereşele pentru soluţionarea acestei teze, care cuprinde un mare număr de adevăr, autorul a trebuit să recurgă şi la unele exagerări, la mici subterfugii, la sofisme, la motivări mai puţin verosimile peşih-logiceşte, pe cari însă a ştiut să le întreţină cu mult spirit şi dibăşe, aşa să a reuşit totuşi de deplin să facă să strălucă ideea fundamentală a piesei, împănând în acul al 3-lea, ultimul, atât cerişele psihologice, cât şi morale, necesară unei piese de valoare.

D-l Ioan Livescu, sârbătoritul, în rolul siutului banchar Ferezente, a jucat cu multă vervă şi cu cunoscutul talent, tot astfel şi dl V. Lăzduşu, care este un actor bun, de raasă.

D-na Athena Rally (Armidă) şi D-ra Şilvia Fulda au trădat ambele un joc desăvârşit, însoţit de o justă redare a sentimentelor şi de o bună dicţiune. D-l Theodoru Carabin şi ceilalţi au complectat succesul serial. D-lui Livescu i s'au făcut oraţiuni bine-meritate. L.

Falsurile din Ungaria

Scandalul maghiar n'a luat sfârșit. — Afacerea falsificărilor din nou înainte Parlamentului. — Raportul comisiei parlamentare. — Majoritatea sabotează cercetările — Opoziția cere demisia guvernului. — Demascarea întregului cabinet.

Afacerea falsificărilor a ajuns din nou în fața Parlamentului maghiar. Comisia de anchetă a înaintat Adunării Naționale darea de seamă care a produs o mare încordare în cercurile parlamentare și opinia publică. Aceasta cu atât mai mult cu cât deputații minorității și-au complexat acțiunile prin a expune punctul lor de vedere, declarându-se contra purtării în timpul cercetărilor a deputaților din majoritate, care au făcut parte din comisie. Comisia parlamentară de anchetă înainta înaintări dării de seamă, a fiind o ședință care a decurs în cel mai cumplit desacord; deputații din partidele guvernamentale au fost foarte surprinși, căzând de înțeleși minorității.

Opinia publică maghiară și străină va căuta să știe cum s'a făcut cercetările, pozițiunile diferitelor partide și ce nume se poate aștepta în urma lor.

Raportul oficial al comisiei este încheiat în același spirit în care s'a făcut și cercetările. Comisiunea rămâne de părere că procesul să fie început. Judecarea vinovaților trebuie să se facă de către judecatori independenți. Interesant este că Comisiunea pune în evidență nevinovăția lui Bethlen. Corespondența dintr-o țară și Perényi nu însemnă nimic. Din contră, se poate constata că Bethlen s'a interesat și a luat toate măsurile necesare și că n'a trecut nimic cu vederea. Așă guvernul cât și membrii Parlamentului au fost departe de a avea interese criminale, de a sprijini sau a patrona lucrările. Prim-ministrul, sfidând de cele petrecute, de descoperirea acțiunii, a dispus imediat toate măsurile de urmărire ca vinovații să fie aduși înaintea judecării. Dacă răspunderea vreunui membru din guvern n'a fost încă stabilită, comisiunea parlamentară găsește că necesar ca în împrejurările de față să nu se mai insiste în această direcție. Având în vedere aceste rezultate, comisiunea propune Parlamentului să ia act și să considere misiunea ei ca împlinită.

Cu totul altfel se prezintă deputații opoziției. Ei au înaintat un volum al cărui autor este deputatul Vázsonyi, prin care se constată că falsificatorii de franci au o răspundere juridică și politică și care aduce cea mai grea învinuire prim-ministrului și ministrului de interne. Partidul guvernamental a încercat înzadar să înapoieze opoziția ca să nu seară demisia cabinetului. În acest volum se declară că falsificarea francilor s'a făcut de o societate secretă, care sepe reține și din scrisorile lui Perényi adresate lui Bethlen. În rândul acestor carti au răspunderea politică în afacerea falsificărilor în prima linie trebuie să fie numit șeful poliției de stat Nadassy care în prezent încearcă să arunce toată vina asupra prietenului Windischgrätz. Primul organ compromis este deci poliția. Al doilea institut de stat implicat în afacere este cel cartografic. Faptul că într'un institut al statului s'a putut timp de

un an falsifica bananote, dovedește îndeajuns vinovăția cercurilor conducătoare. Al treilea institut implicat în afacere este Ministerul de externe care odată cu creșterea lui Lankovics a intrat într'o situație foarte neplăcută. Tot în acest rând și funcționarii statului, Zadravetz și Baross. Răspunderea politică cade asupra guvernului din motivul că el a patronat și spărat falsificările. Guvernul se compromite tot mai mult prin sabotarea lucrărilor de cercetare. Responsabil pentru toate falsurile este contele Bethlen. Responsabili sunt încă: Ministrul de finanțe, secretarul de stat și președintele Consiliului de Miniștri, Ministrul spăratii naționale și Ministrul de Justiție. Guvernul care este direct implicat în această afacere nu poate rămâne la conducerea statului. Este necesar ca un guvern independent să ducă cercetările până la capăt.

Această colosală contrațicare din raportul majorității și cel al opoziției a născut cele mai vii comentarii. Se așteaptă ca în parlamentul maghiar, între opoziția și majoritatea să izbucnească cele mai îndârjite lupte. Cercetările din Budapesta sunt convins că ședința furibundă din Adunarea Națională maghiară nu va fi ultima reprezentare în afacerea falsificărilor maghiare. Cavătatul hotărâtor va avea Liga Națiilor sau Franța. Statele aliate nemulțumite cu rezultatele aduse de deputații majorității, vor cere continuarea cercetărilor așa cum cere și opoziția maghiară.

În cercetările diplomatice ungarești se afirmă că în împrejurările actuale costele Apogei nu va primi misiunea de a apăra interesele Ungariei la Geneva.

Cu inima înfrântă de durere aducem la cunoștință tuturor rudeniilor și cunoscuților, că mult iubitul nostru tată, soț și bun tată

Ioan Vătășan

preot, director și profesor

a încetat din viață luni în 1 Martie a. c. la ora 7 dim. în al 78-lea an al vieții sale. În mormântarea va avea loc: Miercuri, 3 Martie a. c. la orele 3 p. m. din Parcul bisericii Sf. Treimi de pe Tocile, în cimitirul aceluia bisericii.

În cazul când rudele mai îndepărtate n'ar putea sosi la timp, înmormântarea se va amâna pe ziua de joi, 4 Martie, ora 3 p. m.

File-1 țirăna ușoară și memoria binecuvântată. Brașov, 1 Martie 1926.

169 1-1 Jurnalul familie.

Abonamente la Gazeta Transilvaniei se pot face ori și când timp mai îndelungat sau înainte

Refacerea Bisericii rusești

Moscova, 27 (Cep). Ziarele sovietice scriu în ultimul timp se ocupă cu chestiunile bisericești publicând diferite dări de seamă și statistice în această direcție. Întreaga presă constată că Biserica creștină se refacă.

Se știe că Sovietele printr'un decret special au hotărât „despărțirea statului de biserică”, stabilind ea credințelor să-și facă singuri pe socoteala lor cluburi religioase în caz dacă dănașii mai persistă în a trăi după obiceiurile vechi.

După toate greutățile prin care a trecut clerul și biserica rusească, locuitorii n'au făcut un singur moment în a fi legiți de religia creștină pravoslavă și a și recăștiga pușca căle pușca bisericească.

Credincioșii au reîntrat în biserică, formând paterale comunități. În prezent se află în Rusia Sovietică 33.696 comunități religioase; dintre aceste în 15.574 stăruia religioasă se face în mod regulat.

În acest timp s'au refăcut și comunitățile religioase evreiești și mahomedane și natural și cele sectare.

S'a constatat că dintre toate organizațiile religioase cele pravoslavice formează 80%, cele catolice 6%, mahomedane 6%, de vechi credință 5% și mozaice 3%.

Derivatele din biserică pravoslavă, care au luptat imediat după revoluția din Noiembrie 1917, numără 15%. Aceste derivate au format două biserice: „Biserica vie” și biserică numită „Comunitatea Apostolică”. În 1923, aceste două biserice s'au unit într'o singură, formând biserică nouă, denumită de un sinod.

În afară de aceste biserice mai există în Rusia și societatea „Renășterea Bisericească” care numără în comunități religioase: în Moscova 3, Petrograd 1, la județul Iartev din gubernia Vladimir 10.

Din credincioșii pravoslavi 85% sunt Tichoniști, recunoscând în prezent ca conducători bisericii pravoslavice pe Mitropolitul Petru Kralitzki. Biserica pravoslavă ori prin câte greutăți ar mai trece totuși nu va recunoaște Snodul reformist.

Slujbea se face la catedrale și biserice și sunt stătea pe câte sunt comunități. Aceasta se arată că credincioșii au reîntrat în posesiunea bisericilor. Ca toate acestea sunt încă 700 comunități religioase, care nu-și au casa proprie pentru slujbe. Dar deoarece aceste comunități sunt organizate sectare, căsă ori biserică nu e socotesc ca lucr principal.

După revoluția foarte multe biserice au fost pretăcate în spitării, cluburi, mazen, locuințe etc. în întreaga Rusia Sovietică sunt 19.792 catedrale și biserice. Dintre aceste 307 au fost destinate pentru alte scopuri.

CINEMA MODERN

Astăzi mai rulează celebrul film

Dansatorul Doamnei

Filmul neînțeles în tehnica cinematografică.

Evenimentul acestei luni va fi filmul monumental

Gonacul Crimel

cu cei mai buni artiști germani, cunoscuți și admirați în filmul „Cu aeroplanul în jurul pământului”

Mica publicitate

De vânzare teren 777 stăruvit pentru o vilă prelungirea Străzii Tântașilor în apropierea vilei Știrbei. Priveliște admirabilă asupra orașului. Adresa: „Gazeta Transilvaniei”. 152 20

Tâmplar-maestru

conducător caută mare fabrică din București. A se adresa fabricii S. I. L. București, Șoseaua Basarab 27/29 155 2-2

Parcelă de vânzare

mărimea cea 2 jugăre aproape de Gara Bartolomeu lângă linia CFR. Informații se dau la Joan Olescher, Brașov, Strada lungă 187. Mijlocitori nu se admit. 171 1-3

Impletitoare

care știe singură să lucreze la mașina de impletit ciorapi, se primește imediat. Strada gimnasticii 11. 170 1-1

40 Tâmplari

de mobilă și binali specialiști caută cea mai mare fabrică din București. Doritorii a se adresa la Fabrica S. I. L. București, Șoseaua Basarab 27/29. 159 2-2

Se caută un voiajor

pentru vechiul regat Condițiuni: Să poasă perfect limba română, să fie versat în vânzări. Inteligent, etate 23-28 ani.

SCHMOLLPASTA S. A.

BRASOV,

167 1-3 Str. Lungă Nr. 59.

De vânzare o mașină de tricotaș tricotaș Nr. 8 completă, în bună stare de funcțiune. Informațiuni la Administrația zărilor 167 1-3

Onor public este invitat să cerceteze și să se convingă de noul depozit al noului local de prăvălie (Târgulgrăului Nr. 8) al firmei

VICTOR BUTYKA

Depozit de articole de voiaj și galanterie, de piele, Brașov. Preturi moderate. Fără obligație de-a cumpăra. 164 1-3

In restaurantul „Transilvania”

concertează în fiecare seară distinsa orchestră condusă de

Gyula Akszin

Duă cina, în fiecare seară — dans.

Rog binevointorilor concure

143 4-4 Vasile Dejan.

Comediana la Brașov

Joi, 4 Martie la orele 9 seara se va reprezenta în sala Teatrului Național (Apollo) din loc năsea în 3 acte de P. Armand și Bonquet

„COMEDIANA”

În rolurile principale: Lucia Sturdza-Balandra, Tony Balandra, Ion Manolescu, Ionel Tăranu, Marcel Enescu, Alex. Tintil, Const. Lungeanu, Jony Irimescu, Sofica Ionescu, Leni Galer, Mișcu Costel.

DISTOL VINDECA

Gălbeaza

OILOR și VIȚELOR

De vânzare la Farmacia și Drogherii

DEPOZIT PENTRU IDEAL:

Succ. Ing. FRANCISC GERGELY

CLUJ Piața Unirii 21.

1067 15-9

CINEMA APOLLO

Nemul astăzi în ziua de 2 Martie mai rulează partea I. a filmului

Fiul lui Tarzan

Interpretat de: Himo Lincoln.

Partea a II-a va rula 3-4 5 Martie.

Programul următor:

Noaptea feroasă

În rol principal: Ruc la Rokque.

Vine!

Fantoma dela operă

cu Lon Chaney, Mary Philbin și Norman Kerry.

Un ziar cinstit românesc este o comoră pentru casa fiecărui Român.

Abonați dar „GAZETA TRANSILVANIEI”

DEPOZITUL BERARIEI

TREI STEJARI

se află în BRASOV, Str. Invățătorilor 2.

Rezultatul alegerilor comunale și rurale din jud. Brașov

Din conspectul oficial al prefecturii județului Brașov reținem următoarele date:

Comunele urbane și rurale, care aparțin județului Brașov, sunt în număr de 49.

În următoarele 25 comune s'a prezentat o singură listă, care s'a declarat aleasă: Holbov, Hălchiu, Satu-nou, Aosta, Dobârâu, Măeruş, Retbav, Teiu, Bocu, Budişa, Cernatu, Salu-lung Vama-Buzăului, Bran-Poarta, Fundata, Măgura, Moieciul de Jos, Moieciul de sus, Pestera, Prdeal, Şimon, Şirnea și Tohanul Nou.

Dosarul alegerii din orașul Brașov a fost înaintat din partea Tribunalului Brașov Ministerului de Interne.

Rezultatul alegerilor în celelalte comune prefectura județului îl prezintă astfel:

Codlea: partidul liberal 120 v. lista săsească 599 v. lista partidului n. 189 v.

Cristian: lista liberală 154 v. lista săsească 366 v.

Ghimbav: lista liberală 105, lista săsească 237.

Râșnov: lista liberală 355, lista „gospodărească” 692.

Tâmpari: lista liberală 264 v. lista p. național 171.

Vidra: lista liberală 172, lista partidului național 26.

Vulcan: lista liberală 174 v. lista săsească 195.

Băd: lista liberală 179 v. lista săsească 305 v.

Grădinar: lista liberală 209, v. lista săsească (?) 197.

Feldioara: lista gospodărească 335 v. lista națională 185 v.

Hărman: lista liberală 105, lista săsească 462 v.

Măeruş: lista liberală 107, lista săsească 82.

Prejmer: lista liberală 253, lista săsească 523 v.

Sâmpetru: lista lib. 227, lista săsească 282.

Bărcani: lista lib. 170 v. lista națională 81.

Intorsura Buzăului: lista lib. 49, lista națională 318.

Purcăreni: lista lib. 174 v. lista națională 111 v.

Sita Buzăului: lista lib. 39 v. lista națională 309 v.

Târlungeni: lista liberală 268 v. lista națională 238 v.

Turcheș: lista liberală 449 v. lista națională 94 v.

Zizin: lista ungurească 160 v. lista națională 50 v.

Polana Mărului: lista lib. 231 v. lista națională 176 v., acumate 102 voturi (balote).

Sohodol: lista lib. 241 v. lista națională 33 v.

Tohanul vechiu: lista lib. 188 v. lista națională 123 v.

Zărnești: lista lib. 390 v. lista națională 475.

La această dare de seamă oficială adăugăm numai atât: Deoarece în majoritatea covârșitoare a comunelor jud. Brașov nu există partid liberal, toate listele înscrise ca liberale, pot fi cel mult liste gospodărești fără nici un colorit politic. De altfel ca să reiese și mai mult claritatea din această statistică reținem cazul comunelor Râșnov și Hărman. Lista partidului național din Râșnov în alianță cu sașii, care a câștigat învingătoare, e trecută ca „gospodărească”, iar cea din Hărman, unde au reușit 6 comunisti din partidul național, iar restul sașii e considerată de „săsească”.

Locale

Membrii comitetului organizației P. N. din Brașov precum și bărbații de încredere ai P. N. din Brașov-Scheiu, Brașovul-Vechiu, Cetate, Stupini și Dârste sunt invitați a lua parte la o consfătuire, care va avea loc mâine Miercuri, 3 Martie la ora 6 seara în localul Clubului P. N.

La chemarea Uniunii femeilor române pentru sînistrării prin imundații au răspuns cu următoarele contribuții:

Reuniunea femeilor române din Bata-Mare pînă prezidenta Marta Lepure 5000 lei.

Reuniunea femeilor române, scoala profesională Brașov prin prezidenta Maria B. Băulescu 1000 lei.

Reuniunea femeilor române pentru ajutorarea văduvelor Brașov prin prezidenta Elena Sabadeanu 1000 lei.

Reuniunea femeilor române Brașov Scheiu prin prezidenta Elena Pricu 1000 lei.

Reuniunea femeilor române Brașov-vechiu prin prezidenta Maria Maximilian 1000 lei.

D-î paroh Ioan Brogu Dârste colecta cu ajutorul doarelor Elena Neguș și Marioara N. Bărsan 3229 lei. Total 12.229 lei.

Această sumă se va trimite în ajutorul sînistrării din Șimleul Silvaniei. — Maria B. Băulescu prezidenta U. F. R.

De la federația societăților de sport din România. Comitetul regional Brașov e trimis urm.

torul aviz: în ziua de 5 Martie a. c. orele 21 se va ține la Cercul militar continuarea ședinței adunării generale din 26 Febr., la care sunt rugate a lua parte toate cluburile, precum și membrii Comitetului regional și al subcomisiunilor. Procurile înalitate sunt valabile și pentru această ședință. Se atrage atenția cluburilor de a plăti pînă la aceea dată toate cotizațiile către Comitetul central. Cluburile care nu vor fi în regulă pe anul trecut, n'au drept de vot și vor fi șterse definitiv din F. S. S. R. Pe anul 1926 nu au plătit decât cluburile Brașovia, Trupele de munte, Harghita, Patnăj și Amicii Naturii.

Cercul Militar Brașov anunță pe dnii invitați că Sâmbătă, 6 Martie, în loc de matineu, va fi serată obișnuită. Începutul ora 21. 166 1-1

Comitetul soc. acad. „Petru Maior” s'a alăturat în felul următor: **Președinte:** Dr. E. Părcu (stud. în litere) **Vice-Președinte:** Augustin Bădișă (rig. în drept) **Secretar-General:** Vasile Novanu (stud. în med.) **Secretari de ședință:** Șerbu Ion (stud. în drept), Costina Trăian (stud. în med.), Dabu Valer (stud. teol.), **Cassier:** Frâncu Duștra (stud. științe). **Controlor:** Șerb Milon (stud. acad. com.). **Bibliotecar:** Cosma Cornel (stud. farm.). **Vice-Bibliotecar:** Motel Coriolan (stud. în științe). **Arhivar:** Reboreanu Romulus (stud. lit.). **Econom:** Mitea Simeon (stud. drept). **Membrii în Comitet:** Chirtop Vasile (rig. drept), Săbădeanu Vasile (stud. med.), Vidican Teodor (stud. med.), Munteanu Gh. (stud. acad. com.), Constantinescu Emil (stud. acad. agrico.).

INFORMAȚIUNI

D-î prof. N. Iorga se înapoază în Capitală pînă la 15 ale lunii Martie.

Alererea rectorului universității din București a avut loc ieri. Rezultatul votului e următorul: D. Em. Pangrați 57 voturi. D. dr. Mina Minovici 45 voturi. D. C. Rădulescu Motru 45 voturi. Dintre ceilalți candidați, voturi mai multe au obținut dnii P. Missir și Mihail Dragomirescu, care însă au avut sub 30 de voturi. Vor fi deci recomandați ministrului dnii Pangrați, Rădulescu-Motru și dr. Mina Minovici, dintre care ministrul va desemna pe noul rector.

Un muzeu jugoslav la Berlin Consutul general jugoslav la Berlin s'a adresat ministrului de externe german pentru a se admite construirea unui muzeu comercial și industrial jugoslav la Berlin. Acest muzeu va fi în același timp și o expoziție permanentă a produselor jugoslave, având și un birou de informațiuni și schimb. Muzeul va reprezenta Jugoslavia și prin exteriorul său artistic. El ar putea să participe la toate expozițiile și târgurile internaționale și să facă cunoscut produsele jugoslave publicului și comerțanților din străinătate.

Sesiunea de examen pentru intrare și mutări în magistratură pentru anul curent se fixează la 1 Mai 1926. Examenul se va ține la Curțile de apel din București, Cluj, Cernăuți și Iași.

Modernizarea șoselei București-Brașov. Șoseaua București-Brașov, singura din țară care se prezintă în condiții avante-gioase de turism, va fi modernizată aplicându-i-se pavaj de granit și bitum emulsionat la rece. De asemenea vor fi refăcute radical podurile de peste Ialomița, Prahova, Valea Azugei. Odată toate aceste lucrări făcute, șoseaua București-Brașov va deveni un adevărat factor de dezvoltare al vitezei automobiliste în România. Grație acestui fapt vor profita de bună seamă și localitățile de pe valea Prahovei, care vor căpăta o nouă înflorire. Față de progrese realizate anul trecut pe acest tărâm, campania anului 1926 va nota începutul unei adevărate construcții. Fondurile alocate în 1925, în acest scop, au fost de 100 milioane. Lucrările care vor începe în primăvara ce se anunță, vor fi de 600.000.000 lei.

Alegerile din Tîmpari. Din Tîmpari ni se comunică, că cel petru consilierii comunei reușii; în contra cărora s'a prezentat o contestație, la prefectură, n-au fost condamnați pentru delictul de poștă de câștig. De asemenea ni se mai comunică că alegătorii, datorită la banca „Tîmpăreana”, au fost provocați în urma holțării direcției încă cu 3-4 săptămîni înainte ca să-și reguleze contabilul, prin urmare nu este vorba de vreo presune, care s'ar fi făcut asupra alegătorilor.

Atentatele Iridentei maghiare

Ziarul „Arbeiter-Zeitung” din Viena publică interesante amănunte asupra unei noi afaceri maghiare, în care politica se amestecă cu cele mai ordinare crime. Se știe că în Decembrie 1921 a fost asasinată la Budapesta doamna Amalia Leirer-Asasinul, un oarecare Pötör, ce reușe să treacă în Cehoslovacia. Fund însă descoperit, el s'a sinucis.

Brihanțele Amaliei Leirer au fost găsite mai târziu la Ladislaus Okolicsanyi, care face par-

Ultime știri

O ședință furtunoasă Escluderi de deputați din Cameră

Bururești 2 Martie. Ședința de ieri d. a. a Camerei a fost foarte tumultuoasă. În timp ce d-î Mihalache cerea delcarațiunea partidelor din blocul opoziției, miniștrii V. Brătianu și Constantinescu aveau o atitudine provocatoare, ceea ce a făcut pe deputații din opoziție să aprestofeze după cuviința banca ministerială.

Când s'a ridicat ministrul Constantinescu să răspundă în mod cinic și provocator, o ploaie de insulte s'a revărsat asupra lui din rândurile opoziției. Intervinind chestorul Manolescu Strunga, se încinge o încălțare între d-sa și deputații opoziției Dep. Gele vine în ajutorul chestorului Strunga dar opoziția indignată, exclude din mijlocul lor pe guvernamentalii intervențiști. D-nii Manolescu Strunga și Gele primesc cu răsemnare lovituri de pumni și zdravene îmbrăncituri în timp ce vacarmul ia proporții. D. dr. Aurel Dobrescu strigă: „Jos porcu! Vorbește în numele comitetului Agrar! Doi ani am suferit de pe urma acestui individ.” (Aplauze la opoziție). Miniștrii nemișcați de pe banca lor nu îndrănesc să facă nici un gest și nu spun nici un cuvânt. În cele din urmă președintele suspendă ședința în mijlocul scandalului general.

După redeschiderea ședinței se dă cetire raportului comisiei disciplinare prin care hotărăște escluderea dep. Diaconescu și Dr. A. Dobrescu dela 20 ședințe pentru că au insultat pe ministrul agriculturii. Ședința se termină în mijlocul unui mare vacarm.

te dintre conducătorii „Ungurilor” care se deșteaptă.

După arestarea lui Okolicsanyi s'au descoperit lucruri interesante cu privire la trecutul său. Astfel s'a aflat că Okolicsanyi făcea parte și dintre „terasiști” și că întreținuse un dețagament la granița cehoslovacă, unde a săvârșit numeroase tâlhării și acte de teroare.

Abia acum s'a aflat că Okolicsanyi a redactat la închisoare un memoriu, în care mărturisește că se afla în serviciul acțiunii iredentiste, că, pentru a numite scopuri patriotice, a întreținut legături cu asasinul Pötör și că „un interes general” cerea ca crimele lui Pötör să rămână cât mai mult timp nedescoperite.

„Arbeiter-Zeitung” adaugă că asupra acestor „scopuri patriotice” circulă șvonuri ciudate la Budapesta. Se afirmă între altele că Okolicsanyi a vorbit despre o conspirație împotriva vietei ministrului cehoslovac de externe Beneš. Okolicsanyi pretinde că dispune de documente în această privință.

Semnificativ este faptul că memoriul lui Okolicsanyi a fost reținut de procuror.

Același ziar vienez arată că Josef Máffy, condamnat la închisoare pentru atentatul cu bomba săvârșit la clubul democratic din cartierul Elisabethstadt, a adresat avocatului Gyöky o scrisoare, în care declară că a fost condamnat pe nedrept.

Atentatul a fost săvârșit de alții și adevărații făptuitori aveau nevoie de un țap ispășitor.

Máffy adaugă că apărătorii săi n'au împiedicat să indice numele atentatorilor. Acum însă vrea să publice numele lor, spre a scăpa din închisoare.

Bomba care a explodat la clubul democrat, spune Máffy mai departe, era destinată președintelui Massaryk care era așteptat în Martie 1922 la Komarno.

Prinderea unui spărgător la Brașov

În ziua de 25 Februarie a. c. a fost arestat individul Ion Robert, originar din Reghinul Săseș. În urma cercetărilor s'a constatat că acesta este autorul a 19 furturi, săvârșite prin spărgere și comise pe teritoriul Brașovului în timpul dela 4 Martie 1925 pînă în ziua de 28 Ianuarie a. c.

Furturile impricinate cu spărgere comise de amălașul individ sunt următoarele:

La firma Eremias au fost furate alimente în valoare de 25.000 Lei, firma Gaiter (Str. măcelarilor) alimente 2500 Lei, Draș și Je.kai (Principalele Caroi) feronerie de 75.000 Lei, Luci Székely (Str. Neagră) îmbrăcăminte și jucării 70.000 Lei, L. Maximilian Lautman (Str. Neagră) îmbrăcăminte 12.000 Lei, Dr. Herman Fak medic îmbrăcăminte și obiecte de pat 19.000 Lei, „Textila” (Str. Hirschler) textile de 84.000 Lei, Bruksker D. (Str. ortanilor) alimente 4000 Lei, Fr. Fekete (Str. Sf. Ion) obiecte de artă 20.000 Lei, Heinrich Beer (Str. Castelului) alimente 6000 Lei, Elena Kontsheiler (Tg. Caltor) alimente 2500 Lei, Valer Colleso (Str. Hirschler) colonie 13.000 Lei, Marco Macășaminte 5000 Lei, Rud. Richter (Str. Hirschler) meșteri 45.000 Lei, Fr. Gött (Str. Principalele Caroi) articole de instalații 10.000 Lei, D. Rosenberg (Tg. Caltor) textile 400.000 Lei, Oto Blauk (Str. Neagră) art. de instalații 10.000 Lei, Lud. Schmidt alimente 360.000 Lei.

În total obiectele furate de Ion Robert se ară la valoarea de 812.855 Lei.

Făptuitorul, cu celele drepte, a fost înaintat Parchetului Brașov, împreună cu făptuitorii principali ai furturilor comise.